

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA HORNÍ PLANÁ

Jiráskova 186, Horní Planá 382 26, IČO 60084731, tel.:380 738 121, e-mail: skola@horniplana.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Sídlo: Komenského ul. 179, Horní Planá

Ředitelka školy: Mgr. Eva Dlouhá

Vychovatelka: Petra Komžáková

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školské zařízení pro zájmové vzdělávání pro žáky I. stupně ZŠ v Horní Plané. Je otevřeno jedno oddělení, kde jsou spojeni účastníci různých věkových skupin, starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším. Všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého.

Naše školní družina nabízí – zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učním, individuální práci a motivací. U účastníků podporujeme citlivé vztahy k lidem, přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost vzájemně spolupracovat.

Zaměřujeme se na posilování vazeb mezi dětmi. Usilujeme o to, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný. Vedeme účastníky k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání.

Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti účastníků. Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím. U účastníků rozvíjíme jejich schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.

Podílíme se na akcích organizovaných školou. Realizujeme vystoupení pro obyvatele domova důchodců. rodiče mají možnost navštívit naši družinu v rámci „Dnů otevřených dveří“. Navštěvujeme výstavy, pořádáme výlety školní družiny.

PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

O zařazení účastníků do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě řádně vyplněného zápisního lístku. Do družiny se přijímají přednostně žáci 1.a 2.tříd zaměstnaných rodičů a dojíždějící žáci. Žáci z vyšších tříd se přijímají do naplnění kapacity ŠD. Umístění dítěte do ŠD není nárokové.

Ředitel ZŠ může rozhodnout o vyloučení účastníka ze školní družiny, jestliže soustavným a vážným způsobem porušuje vnitřní řád ŠD či ohrožuje zdraví své nebo ostatních účastníků. Vyloučení je správní akt.

PODMÍNKY PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami budou poskytována podpůrná opatření v souladu s doporučením poradenského zařízení, ve spolupráci s třídním učitelem.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina má k dispozici samostatnou místnost s umývárnou v přízemí školní budovy v Komenského ulici. Dále užívá šatny a WC školy.

Je vybavena pomůckami, stolními hrami, časopisy, příruční knihovnou, sportovním náčiním, PC, hračkami. Pro pobyt venku má k dispozici hřiště u ZŠ. Na vycházky chodí účastníci do přílehlého okolí.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu. Výši poplatku určuje ředitel ZŠ podle Vyhlášky č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Měsíční poplatek vybírá vychovatelka družiny. Datum splatnosti je vždy do 15. dne v měsíci.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogické působení zajišťuje jedna plně kvalifikovaná vychovatelka. V zájmových oblastech se dále vzdělává formou akreditovaných kurzů a samostudiem.

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Bezpečnost při pobytu v družině a při činnostech, které se v ní provozují navazuje a je společná se stejně zaměřenou částí ŠVP pro ZŠ. Pro potřeby školní družiny akceptujeme:

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny

- vhodná struktura režimu účastníků v družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání;
- vhodný stravovací a pitný režim;
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny /viz vyhláška ministerstva zdravotnictví č.410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých/;
- ochrana účastníků před úrazy;
- pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti; výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů;
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, praktická dovednost vychovatelky poskytovat první pomoc.

Psychosociální podmínky

- klidné prostředí a příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou;
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu účastníků a osvojování si toho, co má pro účastníky praktický smysl a vede ho k praktické zkušenosti, sledování všestranného prospěchu účastníka jako hlavního článku veškeré pedagogické činnosti;
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě účastníka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba;
- ochrana účastníků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy;
- vytváření podmínek pro spoluúčast účastníků na životě školy a školní družiny, která přechází do modelu demokratického společenství – budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti, spolupráce;
- včasná informovanost účastníků i jejich rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě.

CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj účastníka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše

společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Specifickým cílem je výchova k smysluplnému využívání volného času a vybavování žáků dostatkem námětů pro naplňování volného času.

V každodenní činnosti se zaměřujeme na dopravní výchovu a zásady správného stolování.

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují účastníky činností zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

1. KOMPETENCE K UČENÍ:

Účastník se učí s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Účastník si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje řešení problému, při řešení situací nachází shodné, podobné a odlišné znaky, hledá různé způsoby řešení problému, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:

Účastník ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse, umí řešit konflikty, dokáže vyjadřovat kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky. Umí se v něm vyjádřit i písemně. Nezapomíná, že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým. Využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

4. SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE:

Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřít – přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

5. OBČANSKÉ KOMPETENCE:

Účastník si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí /přírodní a společenské/. Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny. Chápe, že rozvoj a udržení těchto hodnot, jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit, je podmíněn také ekonomickou situací a posilován či oslabován jedinci, kteří tyto hodnoty zpětně ovlivňují. Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU:

Účastník umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací /či jednostranné zátěže ze školního vyučování / umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

DÉLKA A FORMY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení, pořádá / nebo spolupřádá / příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity.

Družina umožňuje odpočinkové činnosti /aktivní i klidové/ a specifickou přípravu na vyučování.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a

navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

ČASOVÝ PLÁN

Časový plán ŠVP školní družiny je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu /5let/. Obsahuje výběr možných činností, ze kterých bude vychovatelka volit podle aktuálního složení účastníků oddělení, s nimiž pracuje.

Pro jednotlivé náměty se počítá s průběžným působením vychovatelky, s činnostmi vyplývajících z týdenní skladby zaměstnání i s příležitostnými akcemi. Součástí časového plánu je i plán evaluace činnosti školní družiny. Vnitřní evaluace činnosti ŠD spočívá v průběžném sebehodnocení práce vychovatelky. Vnější hodnocení provádí vedení školy, zřizovatel a Česká školní inspekce. Cennou zpětnou vazbou jsou ohlasy rodičů i názory účastníků.

Hodnotící kritéria jsou následující:

- podmínky činnosti /správně vybavené prostory pro realizované činnosti/;
- organizace činnosti /motivace, respektování specifik práce školní družiny, využívání zásad pedagogiky volného času, zohledňování specifik jednotlivých žáků, využití času vyhrazeného pro činnost, zajištění bezpečnosti, funkčnost závěrečného hodnocení činnosti/;
- činnost vychovatelky /jednání s účastníky, způsob komunikace, navozování tvůrčí atmosféry, pestrost volených činností, zvládání režimových momentů/;
- personální stav družiny a úroveň dalšího vzdělávání vychovatelky /v akreditovaných kurzech i formou samostudia/;
- stav materiálních podmínek;
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví;
- vnitřní řád školní družiny;

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP probíhá průběžně během celého vzdělávacího cyklu. Periodická evaluace proběhne jednou za dva roky.

Ve školním roce 2020/2021 bude ve školní družině pracovat Klub komunikace v anglickém jazyce realizovaný v rámci projektu ZŠ a MŠ HORNÍ PLANÁ - ŠABLONA II.

**V Horní Plané
s účinností od 01. 09. 2018**

...HORNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
Horní Planá 382 26
Jiráskova ul. 186
IČO: 60 08 47 31

**Mgr. Eva Dlouhá
ředitelka ZŠ**